

2244 *leucis* subb. *rip*
2174 *subb.* " "
2084 *negus* II *fel* *ryph.* *rip*
2007 " I *subb.* *rip.*

A 2735

Ungarn.

Kováts Andor
D. 1924 június 14

A tisztességtelen verseny.

Igy, ugyaz.

Ufogat.

Itta: br. Szöröly György 1927. jún 7.

Tegye

Doctori, titulusa m. ... büntetőjogból.

481 szám
92020

D. ... 1.27. Bizálati iradatok:

D. Kovács Andor
D. Tegye Gyula
professzor unak

Debrecen, 1927. május 29.

[Signature]
e. i. Deján

A 2735

Törvényművek.

- Brányász J. - Hegő J.: A tisztességtelen verseny. 1
- Beck G. - Vámbéry A.: A tisztességtelen versenyről
szólt törvény magyarázata. 1
- Finkey J.: A magyar anyagi büntetőjog jelen áll-
tápotá. 1
- Haller: Treu und Glaube im Verkehr. 1
- Károlyi Ö. - Szabó P. G.: A tisztességtelen verseny. 1
- Moldványi J.: Magyar Jogi Lexicon VII. k. 1

A tisztességtelen verseny.

„Csak lassan tört magának utat a jogilag és még lassabban a büntetőjogiilag védett érdekek ~~sorában~~ az u. n. szellemi tulajdon”-
 állapítja meg Vámbéry Rusztem, ezt a kétségtelen igazságot a tisztességtelen versenyről írt kommentárjában.[†] A különböző nemzetek törvénykezései valóban jóval később részesítik védelemben a szellemi tulajdont, mint a materialis tulajdont. Ezt a kétségtelen mulasztást igyekezik pótolni az 1933. évi I. t. c. s. talán innen ered tulajdalmán, amelyben is a törvény oly szigorú büntetéseket alkalmaz, hogy ez aligha áll arányban egyéb büntetőjogiilag védett érdekekkel.

[†] V. p. Vámbéry: i. m. 56. oldal.

Mielőtt azonban tovább haladnék, a törvény idevágó rendelkezéseinek ismeretésébe fognék, talán nem lesz szükség nélkülük azokra az indokokra röviden utalnom, amelyek megfontolásának eredményeképpen a törvény megszületett.

A szellemi tulajdon körébe tartozik, a közfelfogás szerint mindazoknak az érdekeknek az elismerése is, amelyeket az egyén tevékenységével, mint munkájának gyümölcsét szerzett, anélkül, hogy ez az érdek szükségkép értékelhető vagyontárggyá materializálódniék. Ezen érdek fűződik a kereskedő és iparos vevőközönségéhez is, amelyet az gazdasági tevékenységével szer-

zett. A törvénynek ezt is védelemben kell részesíteni éppen úgy, akár az ingó, vagy ingatlan dolog tulajdonát.

A tulajdonát a törvény közönségesen kétféle oktalomban részesíti, magánjogi- és büntetőjogi oktalomban. Ennek analogiajára a szellemi tulajdonát is ez a kétféle védelem illeti.

A büntetőjogi oktalom „ultima ratio legum”, amelyre annyiban van szükség, amennyiben a magánjogi oktalom cébra nem vezetne.

Egy ideális társadalomban, ideális emberek között büntetőjogra nem volna szükség, ám ilyen társadalom csak az

utopista regényírók és költők fantáziájában és a valóságban a socialis élet egyéb regulatorai között, amilyenek illem, erkölcs, vallás, a jog és pedig különösen a büntetőjog az emberi együttélés legfontosabb szabályozója.

Kritikus időkben nagy társadalmi, gazdasági válságok idején mindig szembevetően domborodik ez ki.

Iza a jogvédelem, amit a régi jog biztosított a kereskedőknek a kereskedőtársak részéről kifejtett verseny ellenében, mára békeben sem volt kielégítő, bizonyítja ezt a különböző ipari érdekképviseletek határozatai, amelyek a régi Spar törvényben biztosított oltalom elégtelenségét hangsúlyozták.

büntetőjogi oltalmat is biztosított.

A tisztességtelen verseny elleni, magánjogi védelem ismertetése nem tartozik ezen értekezés keretei közé, azért csupán pár szóval kívánjuk ^{ennek} vázolni. A törvényhozót itt az a nagyon helyes jogpolitikai cél vezette, hogy a tisztességtelen versenynek lehetőleg minden faját ^{minden} ~~az~~ biztosítsa a magánjogi oltalmat. Erőteljes alkalomra, a törvény 1. §-ában az u. n. generalis clausulát, a tisztességtelen versenynek legislative lehetetlen definitiója helyett egyszerűen kimondja, hogy „ürleti versenyt nem szabad az ürleti tisztességbe, vagy a jó erkölcsökbe ütköző módon folytatni” ezzel

megadja a módot, a bírónak arra, hogy a tisztességtelen verseny minden megnyilvánulását utólj²érje; mert a törvény II. fejezetében a 2-15. §-ig csupán példányosítva sorolja fel a tisztességtelen versenynek leggyakoribb eseteit. Csal a törvényhozás a magánjogi szférában a legteljesebb és legtökéletesebb szférát nyújtja.

Természetesen a büntetőjog legislatív technikája lehetetlenné teszi az ilyen, u. n. kerettörvényekkel való operálást. Alkotmányi, garanciai követelmény, hogy minden büncselekmény törvényes tényálladék a legpontosabban, és a legca-

batosabban kell megállapítani. Ezért kell a törvénynek ott, ahol a büntetőjogi védelmet kodifikálja, más módszert követni, mint ott, ahol a magánjogi védelemről beszél. Ezért mondja a törvény kommentátorai közül Kuncz Ödön[†]: „amíg a magánjogi oktalom szempontjából a generalis clausula és a felsorolt konkrét cselekvőségek teljesen fedik egymást, addig a büntetőjogi oktalom megvalósítására függetlenül a generalis clausulától a kriminalitású nyilvánított cselekvőséget.”

Mindannak igarsága, amit Kuncz mond a törvénynek a magánjogi és a büntetőjogi oktalom tekintetében egymás-

[†] Kuncz Ödön j. m. 13. oldal.

sal hómlokegyenest ellenkerő pendozere, teljes tisztasággal, áll előttünk, ha a törvény nagyfontosságú és alapvető jelentőségű 1. szakaszát figyelmesen elolvassuk: „Úrleti versenyre nem szabad az úrleti tisztességbe, vagy általában a jó erkölcsbe ütköző módon folytatni.” 2

„A jelen törvény értelmében erre jogosult, attól, akinek magatartása az előbbi bekezdésbe ütközik (tisztességtelen verseny) az ily magatartás abbahagyását és szándékos-
ság vagy gondatlanság esetében a kár meg-
terítését követelheti.

Arról, hogy a tisztességtelen versenynek milyen megnyilvánulásait kell büntetni, a III. fejezet rendelkezik.”

Mind a magánjogi, mind a büntető-
jogi szempontból ez a helyes elvi alap. A to-
vábbi kérdés tárgyát mindössze az képer-
lheti, hogy az egyes bűncselekmények statu-
sálásánál a törvényhozó helyesen járt-e el?
Nem jár-e el túlságosan enyhén, vagy
túlságosan szigorúan. ~~Itt~~ ^{Itt} szempontra
kell ugyanis egyaránt tekintettel lenni
és pedig egyfelől az elkövetett bűncselekmé-
nyek ⁰ megtorlására, és a tisztességes keres-
kedelem érdekében, másfelől ^{és} arra is, hogy
a drákói szabályok lehetetlenné ne
tegyenek minden kereskedői versenyt.
A magyar törvényt abból a szempont-
ból, mintha nem akarna előves kézzel be-

nyulni a darázs fészekbe is a kereskedelmi életet a tisztességtelen verseny pákfé-
néjétől ne akarná megtisztítani, nem
érheti gáncs. Ezt a törvényt egyetlen komment-
átor sem veti a törvény megalkotóinak
szemére, a törvényt tehát e tekintetben
nem érheti gáncs. Másként áll a dolog, ha
abból a szempontból tesszük kritika tár-
gyává a törvény büntetőjogi rendelkezéseit,
hogy az alkalmazott büntetőjogi sankciók
nem túlságosan szigorúak-e?

Alighanem igaza van Vámbérynek,
amikor megállapítja, hogy „a magyar tör-
vény tulzott bürgalmában, a büntetési tétel-
ek súlyánál megállapításában tulment

⁺ Vámbéry F.: A tisztességtelen versenyről szóló
törvény magyarázata. 57. l.

azon a határon, amelyeket a büntetések arányossága, nem csak azon a törvényen belülről, hanem egyéb büntetőjogiilag védett értékekkel viszonyítva is parancsolólag megszab. Akár a nagyközönség, a fogyasztók értékeinek fogyasztékos védelmében / pl. élelmiszer hamisítás / akár egyéb események / szabadság, védjegy, moztartalom / sérelmének repressziójával vetjük össze a jelen törvénynek a vétések miatt kiszabható három évi fogság büntetését, utóbbi felesleges szigorról tesz tanúságot."

Vámbergy kiinduló pontja, amelyre ezen érvelését alapítja, nyilván nem más, mint annak a meggyőződésének, hogy a bűn-

tetőjogi védelem nyomatékossága, már magának a büntetőjogi jogkövetelménynek elrettentő hatásában rejlik, felesleges tehát a drákói szigor és emellett káros is, mert hiszen azt sem szabad sem elől tévesztetni, hogy bármennyire fontos is a büntetőjogi védelem, azért annak jelentősége gardasági természetű visszaélésekkel szemben csupán másodlagos jelentőségű, a magánjogi védelem mellett.

Ez az elítélő kritika azonban csak a törvényben megállapított egyes büntetésekre, vétségekre és kihágásokra megállapított büntetéseknél aránytalanul súlyos voltára vonatkozhatik. Mert ami azt a másik kör-

dést illeti, hogy a törvény nem lépte-e túl a körét, nem ölelte-e fel olyan materiát is a büntetőjog körébe, amit szabályozni a magánjog feladata, ebben a tekintetben Vámbéry sem tud semmit a törvénynek szemére vetni. Próbál röviden csak azt a magatartást büntetni, amit tényleg büntetni is kell; az igaz, hogy néha artán szigorubbán büntet a kelletténél.

A tisztességtelen versenyről szóló törvényben meghatározott bűncselekmények abban a körben mozognak, amelyek a törvény 1. és 30. szakaszai pontnak meg. A kereskedelmi és ipari, valamint a H. t. alkalmazási körébe eső, vagy legalább

ipari üzemek módjára berendezett ipar-
termelő üzemek körében előforduló tisztas-
ságtelen versenynek egyes szigorúan kö-
rülhatárolt megjelenési alakjai, azaz a
tényálladékaik úgy vannak megalkotva,
hogy az alájuk eső cselekmények a
tisztességes versenytársak versenybeli
helyzetét veszélyeztetik. A törvényi által-
staludt legtöbb büncselekmény törvé-
nyes tényálladékaiban az bűncselekmény-
táratik.

A motivuma is legtöbbször közös, az
ezen törvény által szabályozott büncselekmé-
nyeknek, rendszerint az új keletűségé-
nek fokozása, az által a más vezető körön-

ségének az elvonás a motiválja a bűnöző, tisztességtelen versenyt folytató kereskedőt.

A büntetendő tisztességtelen verseny a
sajtószóra az, ha a versenytárs követi el a bűn-
selekményt versenytárs ellen.

A törvényben kreált bünesselkmények-
nek megállapítása a magánjogi követke-
mények alkalmazására is rendelkezint ele-
gendő alap (az 1. § korlátai körül). A ma-
gánjogi következmények alkalmazása tör-
ténhetik magában a bűnvádi perben.

Azoni ezen bünesselkmények jogi termé-
ségeinek meghatározását illeti, a magyar pro-
cedumban uralkodó felfogás szerint, a mások
jogjavarai ellen elkövetett bünesselkmények

közé sorolja; ezt a nézetet indokolja meg
Bialás P. Clemér[†] a következőkben: „Késünk-
ről is a vagyoni szférába esőnek tartjuk a
tisztességtelen versenybűnségeinké nyait s
a Btk. általános revíziója esetén a testetlen
jogok büntetőjogi oltalmában tartjuk péssze-
lendőnek, amennyiben csatlakozunk Kohler-
hez abban az irányban, hogy a tisztességtelen
verseny tárgya főleg a revökör és az üzleti
hírnév, amelyek kétségtelenül vagyoni érte-
kü testetlen javak.”

Czettel szemben egy vélemény indokolat-
lan az a felfogás, amely ezen bűnségeinké-
nyeket a becsület ellen irányulóknak
tekinti, vagy pedig úgy fogja fel, mint amelyet
[†]Bialás P. Clemér: A tisztességtelen verseny 74.

a versenytársak személyes szabadságát veszélyeztetik.

Minderzen büncselekmenyeket a törvény magánindítványra üldözendőknek és főmagánvádasoknak konstruálja. Ez ok, amely miatt a T. az említett büncselekmenyek üldözését magánindítványtól tette függővé, egyrészt az, hogy az üldözést a közérdeknél jobban kívánja a sértett érdeke, másrészt pedig a sértett hírneve, akinek érdeke esetleg azt hozza magával, hogy az ellene elkövetett cselekmény ne kerüljön bűnvádi eljárás útján a nyilvánosságra.⁺

A közérdeknek is eleget tesz a törvény akkor, amikor a Balogh Jenő által pétebben felvetett

⁺ Vambéry: i. m. 70. oldal.

ideát is megvalósította⁺; t. i. Balogh Jenő
proponálta az ügyési vádmonopólium korrekci-
vumakép, hogy bizonyos társadalmi védhatósá-
got kellene szervezni oly esetben, midőn a
közvád képviselője a vádemelésről tartózkodik
s midőn pótmagánvádnak helye nincs - a tör-
vény a közérdek védelmére, ehhez az ideához
tért vissza, amikor a magánindítványra joga-
sultak körét olyan köré terjesztette ki, ami
eddiggi jogrendszerünkben egészen ismeretlen
volt, az ezen bűncselekmények által érintett
szakmabeli érdekek előmozdítására hivatott
belföldi gazdasági testületekre és szakegyesüle-
tekre (Tör. 24. § 2. bekezdés).

A tisztességtelen versengésről szóló

⁺ Balogh Jenő: A magyar bünv. elj. jog 294. l.

törvénynek a magánindítványra vonatkozó rendelkezései tehát novumot tartalmaznak, mert addigi büntetőjogunkban a magánindítványra jogosultak közül a sértett fél, ha már 16 életévét betöltötte, ellenesetben törvényes képviselője (Stk. 113.) a tisztességtelen verseny törvény pedig egyrészt a sértett fogalmi körét terjeszti ki, amennyiben az összes versenytársakat jogosultaknak tekintti a magánindítvány beadására, másrészt a fentebb említett gazdasági testületeket.

A törvény azért ezen testületeknek nem minden a tisztességtelen verseny törvénybe ütköző bűncselekményre vonatkozólag adja meg a magánindítvány előterjesztésének a

jogát, hanem csupán a törvény 16-19. szakaszai alá tartozó bűncselekményei esetében. Tehát két vétség, ürteti persegetés és titoksejtés esetében nincs joguk az említett testületeknek, (Kereskedelmi és Sparkamara, Omke, Goss, Omge) magánindítványt előterjeszteni. Ennek ratioja a sértett érdekhiánya. A törvényhozás ennél a két bűncselekménynél nem találta a sértett érdekében állónak, hogy ezen testületeknek jogában álljon a büntető eljárást akkor is folytatni, amikor a sértett ezt nem kívánja.

Ami már most csak a bűncselekményeknek a további jellemzését illeti, Balás P. Elemér után megemlíthetjük a következőket:
+ Balás P. Elemér: A tiatességtelen versengéről 46-77 oldal.

„U. m. formalis büncselekmények ezek, amelyeknek a te'nyállade'kához a benne meghatározott magatartásnak valamely további eredménye nem tartozik. Nem kell tehát adott esetben kutatni, vajjon a versenytársaknak, vagy csak egyiküknek is valóban megromlott-e a cselekmény folytán a versenybeli helyzete. Közönbös, hogy celt' p'nt-e a tettes, s elegendő, ha az eredményt csupán mint a tettes lelki világában meglevő jelenséget lehet megállapítani. A konkrét esetben azt sem kell megállapítani, hogy valóban rosszíjertette-e a cselekmény a versenytársak helyzetét, elég, ha erre csak alkalmas volt.”

További jellemző sajátosságuk ezeknek a

bűncselekményeknek, hogy megállapításukról csak akkor lehet szó, ha súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esnek.

A törvénynek másik kommentátora Vámbéry⁺ a törvénynek ezt a subsidiaritást megállapító rendelkezését azzal indokolja, „hogy kizárja a törvénynek oly téves birói értelmezését, amely abban lex specialist lát-
na a Btk.-val szemben, s így a súlyosabb bűncselekmény, pl. csalás helyett csak az enyhébb specialis delictumokat a tisztességtelen verseny⁺ állapítaná meg.”

A törvény a tisztességtelen versenynek súlyosabb fajait vétségként statuatya főbüntetéseként 3 évig terjedhető fogsággal per-
⁺Vámbéry: A tisztességtelen versenyről szóló törvény magyarázata 58. oldal.

deli büntetetteti; büntettnék csak akkor mi-
nősíti a törvényhozó a tisztességtelen versenyt,
amikor visszaesés történt.

A törvény a következő vétőégeket kuralja:
a kédelgő feldicsérés vétőége (16. §),
a bitolás vétőége (17. §),
az utánzás vétőége (18. §),
az ürleti vesztegetés vétőége (20. §) és végül az
ürlemi, vagy ürleti titok megörvítésének a vét-
őége (21. §). Emellett ekeknél a tulajdonos, ür-
betvezető, vagy megbízó felügyeleti kötelezet-
őegének megszegése vétőege (19. §).

A 22. szakasz pedig kimondja, hogy a
16., 17., 18., 20. és 21. szakaszokban meghatározott
cselékmeny büntett és büntetése öt évig terjed

hető börtön, valamint egy millió koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha a tettes ugyanolyan büncselekményért, amely miatt elítéltek, előzőleg már büntetve volt. és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el."

Másodszori visszaesés büntetése még szigorubb, amennyiben ilyen esetben mellék büntetésül vagy általában vagy csak bizonyos irvolyágra, a kereskedéstől vagy iparüzéstől való eltiltást is ki lehet mondani.

Ezek után lássuk a törvényben szabályozott vétségeket egyenként!

A 16. szakaszban szabályozott példélgő feldicsérés vétségét az a cselekmény képezi, amelynek elkövetőjét azon példélgő vereti, hogy

1/valamely áru (szolgáltatás) kellendőségét fokozza,
vagy 2/ másnak ülteti közönségét, elvonja, ezt a
vétségét felát csak skandálós cselekmény képeke-
ti. Eszközként a törvény nyilvános hirdetést,
nyilvános ajánlatokat, vagy a premétyek na-
gyobb körének skánt egyéb közleményt tekint.
Elkövethető a büncselekmény vástban, plőskő-
val, vagy bármi más módon. A vétség elköve-
tési cselekménye, a valottan is megtévesztés-
re alkalmas adat, vagy kifejezés használatá. Tud-
valóleg a reklámnak sincsen egyéb korlát-
ja, mint amelyet a törvény a gondolat köz-
lésre általában felállít. Midőn a törvény a
valottan ténybeli adat, vagy kifejezés haszná-
latát, mint a reklám eszközeit eltiltja, a

talalmat megszorítja, annak, hogy a valótlanság a megtévesztésre alkalmas legyen. Tehát a tréfiás tulzások nem büntethetők.

A cselekmény kriminalitása, amely megkülönbözteti a törvény 2. §-ában körülírt magánjogi reklámszédelgéstől, csak magánjogi következményeket von maga után, t. i. abban hagyási igényt és kárterítést - a törvénynek „jobb tudomása ellenére” szavain nyugszik.

Ebben van a kettő között a különbség, mert a magánjogi reklámszédelgés elkövetője is valótlan adatokat hirozttal.

Tettese a cselekménynek az, aki a megtévesztésre alkalmas valótlan adatot vagy kifejezést használja, de csak az, aki saját

akarata elhatározásából szándékosan követi el a cselekményt, viszont az, aki tudva miről van szó, a sédelgő reklámot a kasszába részére megzövegeri csak bűnségéd.

A bűnségédre természetesen itt is áll a Btk. 72. §-ának rendelkezése, hogy büntetetik, mint a kísérlet, vagy enyhébben. A kísérlet, minthogy a cselekmény vétség kifejezett törvényi rendelkezés hiányában büntetlen.

A második vétség, amelyről a törvény megemlékezik a bitórlás vétsége (Tvt. 17. §) ez annyiban különbözik a 7-8. szakaszokban szabályozott és tiltott cég, név, címer és védjegybitórlástól, hogy itt még a szándék is megkivántatik „jóbb tudomással” elle-

nére" vagyis az követi el, aki tudja, hogy oly méretet, méretet, ismertetőjelet, rajzot, címet használ, amelytől objektíve meg nem illeti, vagy ami ezzel egyre megy, tudja, hogy mind ezek másra illeszkednek meg, s aki mindent tudatosan azért teszi, hogy egy másik versenyvállalattal összehasonlítható legyen s ezt kétségen kívül azon célból teszi, hogy árúinak kellendőségét fokozza, vagy másnak jeveskedését elvonja.

Az utánzási vétség, amelynek tényálladékát a törvény 18. szakasza tartalmazza, abban különbözik a törvény 9. szakaszában kövölt, magánjogi utánzási tilalomtól, hogy szándékosan, annak tudat

tában cselekszik, vagyis mint a törvény
mondja, „aki az árult stb. olyan jellegze-
tes külsőben hozza forgalomba, vagy akár
árú szabításánál, vagy irletfelek szerzésé-
nél olyan segédesséket vagy megjelölést hasz-
nál, amelyről tudomása szerint a forga-
lomban már egyik-másik vállalatot sok-
sak felismereni. 4)

A törvény 19. szakasza a vállalat tar-
tálydonosának büntetőjogi felelősségét al-
lapítja meg arra az esetre, ha a sédelgő
feldicsérés, bitorkás, vagy utáncás vétésé-
nem ő, hanem alkalmazottja, vagy meg-
bízottja követi el. Ez az első olyan vétés, a
törvénynek, amelynek tényállásában

szándékoság helyett gondatlanság szerepel.

A törvény egy kalap alá foglalja látszólag a tulajdonos (ürletvezető) szándékos és gondatlan mulasztását, s mind a kettőt egy féleképen rendelé büntetni. Pedig nyilvánvaló, hogy a tulajdonos szándékos mulasztása voltaképp részesi / bűnszegédi / tevékenység, hiszen teljesen párhuzamos a Btk. 69. szakaszának meghatározásával, melyet az a bűnszegédről, dd.

A szándékosan mulasztó tulajdonost, vagy ürltvezetőt nem ezen szakasz, hanem az előzők, 16.-17.-18. alapján kell büntetni, mint bűnszegédet súlyosabban. Csak a gondatlanul mulasztó tulajdonos tette vonható a 19. szakaszban konstruált

sui generis delictum alá. Töme a törvény-
szöveg: „Ha a 16.-17.- vagy 18. szakaszban
meghatározott vétőéget vállalat alkalmazott-
ja, vagy megbízott követte el is a vállalat
tulajdonosát (üzletvezetőjét) illetőleg a meg-
bízót a hivatásából folyó felügyeleti, vagy
ellenőrzési kötelességének teljesítésében
akár szándékos, akár gondatlan mulasz-
tás terhére, a vállalat tulajdonosa, üzlet-
vezetője, illetőleg a megbízó - amennyi-
ben eslekménye súlyosabb büntető rendelkez-
kezés alá nem esik - vétőége miatt egy
évig is hat hónapig terjedhető fogsárral
és két évig ötven érer koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetendő.”

A 20. szakasz tartalmára az írásbeli vesztegetés vétségének meghatározását. Minthogy a vesztegetés mindig szándékos, a tisztességtelen verseny ezen elkövetési alakjának magánjogi tényálladéka miben sem különbözik a cselekmény büntetőjogi tényálladékától. Ez az oka annak, hogy a törvény a magánjogi részben nem is szabályozza a tisztességtelen verseny ezen alakját, hanem csak a 20. szakasz inkorporálja a következőképen: „Aki a 16. szakaszban megjelölt célból, más vállalat alkalmazottjának, megbízottjának, vagy másnak ajándékot, jutalmat, vagy más előnyt ad, juttat, vagy ígér a végből, hogy az alkalmazottnak tisztességtelen magatartása folytán, magának, vagy másnak

árak, vagy munkateljesítmények megszerzése,
vagy szolgáltatása tekintetében előnyt biztosít-
son, vagy az említett vállalatnak üzleti, vagy
üzemi titkát megtudja - amennyiben esleki-
ménye súlyosabb becsánítás alá nem esik -
pétségét követ el.

De a vétség a Btk. 465, 467, és 470. szakasza-
iban szabályozott büntetések minyékhez áll
közel, különbözik prektól annyiban, hogy míg
a Btk. ezen szakaszai a passiv megvesztegetést
helyezik előtérbe, s a megvesztegetettet büntetik,
és a szakasz a megvesztegetőt; további különb-
ség, hogy míg a Btk. idevágó szakaszai a meg-
vesztegetett közhivatalnokot büntetik, addig
és a törvény szakasz a magánalkalmazottak

megvesztegetésének akaratja elejét venni.

Ezzel a büncselekménynél a magán-indítványra jogosultak köre szűkebb, mint az előbb említett büncselekményeknél. Fettes, ezen büncselekményeknél nem csak a versenytárs lehet, hanem harmadik személy is, amennyiben versenytárs időskéiben jár pl.

A törvényben szabályozott utolsó vétség az ürelti, vagy üzemi titok megsértésének vétsége. „Aki másnak olyan ürelti, vagy üzemi (gyártási) titkait, amelyet neki elárultak, vagy amelyet törvénybe, vagy a jó erkölcsbe ütköző módon tudott meg, a maga, vagy más javára felhasználja - amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik -

vétségét követ el és három évig terjedhető
fogházzal és ötszázrész koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetendő."

Emnek a cselekménynek a tettese is
nem csupán versenytárs, vagy alkalmazott,
hanem bárki más lehet. Ez elkövetési cselek-
mény olyan ükleti, vagy üzemi titoknak, a
felhasználásában áll, amelyet t. i. a titok,
vagy elárulás, vagy törvénybe, vagy jó erkölcs-
be ütköző módon tudott meg az illető. A
cselekmény a felhasználással be van fejezve.

Specialitása ennek a törvény nakas-
nak, hogy benne a titok-sértés nem, mint
tiszteletlen versenyzésnek egyik elkövetési
módja, hanem általában van büntetve.

Míg tehát a törvénynek eddig tárgyalt büntető-
rendelkezései ezen vonatkozó magánjogi
tilalmaknak a verseny céljából történt
megszegését látja el büntetőjogi szakkörrel,
addig a törvény 21. szakasza általános,
versenyző célzattal meg nem szűkített
vétségét statuál.

A tisztességtelen versenynek bün-
tetőjogilag kevésbé súlyos eseteit, melyekben
kevésbé kriminalitás van, a törvény kihágás-
ként statuálja. Ezeket a kihágásokat a törvény
27.-, 28.- és 29. szakaszai tartalmazzák

A 27. szakaszban szabályozott kihágás
tényálladéka teljesen azonos a törvény 6. szakaszá-
ban tiltott magánjogi reklámozédelgéssel; bün-

tetőjogilag pedig közel áll a törvény 16. szakaszában körülírt vétséghez, de közel áll a Ftkk. 45. szakaszához is. Ez utóbbi, a jogosulatlan címhasználatot tilalmarra, viszont a Tvt. 27. szakaszában szabályozott kihágás az olyan nem a kormány ingredienciája mellett megtartott kiállításán nyert prem kitüntetés használatát tilalmarra, amelyeknek használatát, az illetékes miniszter nem engedélyezte. E különbség tehát a kettő között abban áll, a törvény 27. szakasza oly kitüntetést tilalmar, amely különben a használat megilletné, ellenben a Ftkk. 45. szakasza olyan címet, ami különben sem illeti meg a vele jelt.

A kihágás tényálladéka szempontjából

figyelembe jövö kitüntetésüket a törvény 6. szakasza határozza meg. Az elkövetett cselekmény a miniszterileg nem engedélyezett kitüntetésnek az üzleti forgalomban történő engedély nélküli használatában áll. Nem meríti ki tehát ezen kihágás törvényes tényálladékát annak a cselekménye, aki a kitüntetést az üzleti tevékenységen kívül használja!

A következő a törvény 28. szakaszában szabályozott kihágás a hólabdascserzés kihágása. A tisztességtelen versenynek egyik legveszedelmesebb alakja, épen ezért, úgy vélem, nem értett volna vétségnek minősíteni. Ezt azonban a törvényhozás nem tette, való-

szinüleg azon meggondolás alapján, hogy nálunk a tisztességtelen versengnek ez a formája nincs annyira elterjedve, hogy a szigorubb büntetés indokolt lenne. Így meg lehetős enyhe büntetéssel szabadul a kölabda szerződés büntettesse, két hónapi elváras és szászere korona pénrbüntetés akár a kitüntetés jogosulatlan használatá kikügas elkövetője.

Spezialitása a kölabda szerződés kikügasának, hogy itt a törvény éppen így bünteti a befejezett kikügást, mint a sikertelen felbujtást.

Aki vállalata körében mint pladó, vagy szolgáltatást vállaló kölabda szerződést köt, vagy mást ily szerződés kötésére egyenesen felhív, vagy rábírni törekszik, — amennyiben

cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés
alá nem esik — kihágás miatt büntetendő."

A 29. szakasz statválja, a jogosulatlan
végeladást — kihágást, az előző kettőhöz hasonló
büntetéssel. A végeladás, a kiadás, a kiadás, a kiadás
lomboszerű olcsóságánál fogva a vevő közönségre
mindig nagy hatást gyakorol, a vevők szá-
mát megsokszorozza. Eppen ezért végeladás
csak iparhatósági engedéllyel penderhető, s
az erre irányuló kérvényhez létárt is kell
mellékelni azon árúkról, amelyek a végeladás
tárgyát fogják képerni. Meg kell jelölni a végel-
adás tartamának végső időpontját is. Ezen
törvényes kikötéseknek az a végső céljuk, hogy
a végeladó újabb árak beszerzésével ne tá-

githassa ki a végeladás kereteit, s ne tolkassa ki annak idejét, mintegy pendes üreltetéggé, avatván a végeladást. Ennek következtében a törvény kimondja, hogy mindenki, aki iparhátsági engedély nélkül hirdet végeladást, továbbá, aki az engedélyben megszabott határ időn túl is hirdeti azt, ugyszintén az, aki oly árakat is árúsit, a végeladás folyamán, melyek az engedély alapjául szolgáló keltárban nem szerepelnek, kihágást követ el. Az előbbi két esetben a kihágás be van fejezve a hirdetés megtörténtével, utóbbi esetben az árúsitás tényével.

Valamennyi ezen törvényben szabályozott kihágás ellentétben a vétségekkel és bűntettekkel hivatalból üldözendő.

A törvény tüzetes letárgyalása után hátra van még egyetlen kérdésnek a megvitatása, az a törvény személyi és területi hatályának kifejtése. Mindenekelőtt örömmel szegerrük le, hogy ami a törvény személyi hatályát illeti, az a törvény sokkal tágabb körben érvényesül, mint az általános büntető törvénykönyv, amennyiben a 39. szakasz értelmében a törvény büntető rendelkezéseit alkalmazni kell a katonai büntető bíróságnak alatt álló egyénekre is.

Nagyan helyes útra lépett ezen rendelkezéssel a magyar törvényhozás, mert amennyiben katonai és egyben egyetemes nemzeti érdek, hogy a katonákra külön büntető eljárás

jogszabályok legyenek, annyira nem indokolt a katonákra külön büntetőjogi szabályokat alkotni, annak ugyan semmi akadálya, hogy külön speciális katonai büntetési szabályok készíttassanak, de nincs szükség velük a közönséges büntetési szabályok tekintetében kivételeket tenni. Remélhetőleg a törvényhozás ezt az utat követni fogja a jövőben is és a magyar büntetőtörvénykönyv általános reformja alkalmával az új magyar büntető kódex hatályát a katonai állományban állókra is ki fogja terjeszteni.

A területi hatályt illetőleg a törvény nemcsak a magyar általános büntetőtörvénykönyvben követett rendszerrel. Ha tehát a cselekményt a

magyar állam területén követi el, akár magyar honos, akár külföldi a törvény szerint kell büntetni (Btk. 5. §.). Mindazonáltal a törvény 31. szakasza kimondja, hogy külföldi csak akkor léphet fel magánindítványral, és főmagánváddal, ha a magyar állam területén vállaltatott van, vagy ha a viszonyosság fennáll.

Iha a büntetőndő törtességtelen, persent, amennyiben ^{az} akár a magyar, akár a külföldi törvény szerint nem kihágás, külföldön elkövetettnek kell tekinteni, a tettét minden esetre meg kell büntetni, ha az magyar honos, de büntetni kell a Btk. 9. szakasza értelmében a külföldit is, aki külföldön követi el a bűncselekményt, ha kiadásának a szerződésnek,

vagy az eddigi gyakorlat értelmében helye nincs
és az igazságügy-miniszter a bűnvádi eljárás
megindítását elrendeli.

Ebben a kérdésben már most a törvény
31. §-a a következő rendelkezéseket teszi.

A törvény 31. szakasza a külföldöt abban az
esetben védi a belföldi tisztességtelen verseny
ellen, valamint a külföldön folytatott és a bel-
földön is elbíráható tisztességtelen verseny ellen
ha a külföldi egyén, a belföldi gazdasági élet-
ben közvetlenül érdekelve van azon a feven,
hogy a magyar állam területén vállaltata
van, vagy ha az illető külföldi állam a ma-
gyar állampolgárt ugyanolyan ottalomban ré-
szesíti, mint saját honosát.

Ha pedig külföldön elkövetett véttség miatt külföldit kell felelősségre vonni, akkor természetesen a Btk. megfelelő rendelkezései alkalmazandók — (Btk. 3. §.) — amennyiben annak rendelkezésinek helye van, azt kell megvizsgálni, hogy a sértett belföldi-e, vagy olyan külföldi, akinak a 31. szakasz alapján joga van fellepni. Amennyiben azonban olyan állampolgára lép fel panasszal, amelyhez az ipari tulajdon védelmére vonatkozólag nemzetközi Unióban vagyunk, tartozunk jogvédelmet adni a tisztességtelen verseny egész jogkörére tartozó minden büncselekmény ellen.

A trianoni békeszerződés 210. cikke

alapján is kötelezve vagyunk a Követséges és Társult Átalalmak bármelyikétől származó terményeket és ipari gyártmányokat a kereskedelmi forgalomban a tisztességtelen verseny minden formája ellen megvédeni.

Büntető törvényeknél különösen fontos a törvény időbeli hatálya, természetesen azon cselekményre vonatkozólag, amelyek a törvény életbe lépése után kerülnek elbírálásra, de elköveténiük az életbelépést megelőző időre esik.

A Btk. 2. szakasza azt az elvet inkorporálja, hogy a büntetőjog szabályai csak in favorem hatnak vissza. Ha a cselekmény elkövetésétől az ítélet hozásáig terjedő idő

közben egymástól különböző törvények, gyakorlat, vagy szabályok léptek hatályba, ezek közül a legenyhébb intézkedés alkalmazandó."

A tisztességtelen versenyről szóló törvény 47. szakasza ettől eltérően intézkedik, amennyiben rendelkezéseit azokra a büncselekményekre is alkalmazandónak rendelti, amelyeket a törvény megfelelő rendelkezései-
nek életbelépése előtt kezdtek meg, de ugyan-
zen időpont előtt be nem fejeztek. Be nem
fejezettek kell tekinteni az olyan cselek-
ményt is, amely a törvénnyel ellenkező
állapot, vagy állandó ürleti (üzemi) beren-
delésnek a fenntartásában nyilvánul
meg.

• К 10001/1954